

PPP for 4Gs

हरित उद्यमशीलताका लागि सार्वजनिक निजी साझेदारी



थप जानकारीको लागि सम्पर्क :

वीनरक इन्टरनेशनल | पशुपति कोलोनि, देवकोटा सडक, मध्य बानेश्वर | पो.बक्स: १३१२ काठमाडौं |
फाने नं: ९७७-१-४४६७०८७ | फ्याक्स : ९७७-१-४४७६१०६ | ईमेल: winrocknepal@winrock.org.np |
वेबसाइट : www.winrock.org.np/switchasia

इलाम नगरपालिका | भानुपथ, इलाम | फोन नं: ९७७-२७-५२१७५१

नामसालिङ सामुदायिक विकास केन्द्र (NCDC) / इ.न.पा-७, धोविधारा, इलाम |

फोन नं: ९७७-२७-५२०४११, ५२०७६२ | ईमेल: ncdcilam@ntc.net.np | वेबसाइट: www.ncdc.org.np



परिचय:

चार वर्षे यस परियोजनाले इलाम नगरपालिका र निजी क्षेत्र बीच सार्वजनिक निजी साभेदारीको सुरुवात गरी फोहोरमैला व्यवस्थापन चक्रको व्यावसायीकरण गर्नेछ । यस परियोजनालाई युरोपियन युनियनले आर्थिक सहयोग प्रदान गरेको छ । यस परियोजनाले दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापनका चार वटा आयामहरु: हरित साना तथा मभौला उद्यम, हरित नगर, हरित कृषि उत्पादन र हरित रोजगारलाई प्रवर्द्धन गर्ने लक्ष्य लिएको छ । साना तथा मभौला उद्यमले सङ्गे तथा नसङ्गे फोहोरका लागि सुव्यवस्थित फोहोरमैला व्यवस्थापन संयन्त्र सृजना गर्दछ र यस संयन्त्र अन्तर्गत फोहोरमैला संकलन, पुनःचक्रण र चिया तथा तरकारी खेतीका लागि कम्पोष्ट प्लान्ट मार्फत उन्नत जैविक/प्राङ्गारिक मलको उत्पादन तथा बिक्री वितरण को व्यवस्थापन गर्दछ । हरित नगरको रणनीतिक योजना अन्तर्गत दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापनको पक्षलाई सम्बोधन गर्दै फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्नका लागि सार्वजनिक निजी साभेदारीद्वारा कम्पोष्ट प्लान्ट स्थापना तथा संचालन गर्ने यस परियोजनाको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । साथै, यो परियोजना नेपालको अन्य नगरपालिकामा "हरित उद्यमशीलताका लागि सार्वजनिक निजी साभेदारी" अवधारणा विस्तार गर्नका लागि कोसेढुंगा सावित हुनेछ ।

परियोजना कार्यान्वयन अवधारणा



यस परियोजनाको उद्देश्यहरु:

- सार्वजनिक निजी साभेदारी मार्फत दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रणाली स्थापना गर्ने
- कम्पोष्ट प्लान्ट निर्माण तथा संचालन
- साना तथा मभौला कृषि, तरकारी र चिया उद्यमलाई प्राङ्गारिक मलको प्रयोगमा उत्प्रेरित गर्न प्रोत्साहन गर्ने
- जैविक मलमा आधारित, साना तथा मभौला कृषि, तरकारी र चिया उद्यमलाई सम्भाव्य
- आर्थिक अवसरहरुमा पहुच पुऱ्याउन सहयोग गरी हरित उद्यमशीलतालाई बढावा दिने
- पुनःचक्रिय फोहोरमा आधारित उद्यमीहरुलाई उचित व्यवस्था, प्रविधि र आर्थिक सम्भावनाका अवसर सम्म पहुच पुऱ्याउन सहयोग गर्ने

अपेक्षित उपलब्धिहरु :

- सार्वजनिक निजी साभेदारी मार्फत दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रणाली स्थापित हुनेछ ।
- इलामको वातावरण तथा भुगोल अनुसार कम्पोष्ट प्लान्ट निर्माण तथा संचालन हुनेछ ।
- दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धि थप नीतिको मस्यौदा तयार भई सोही अनुसार फोहोरमैला व्यवस्थापन हुनेछ ।
- प्रत्येक घर र टोल विकास संस्थाहरु सक्रिय रुपमा फोहोरमैला वर्गीकरण र व्यवस्थापनमा संलग्न हुनेछन् ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने साना तथा मभौला हरित उद्यमहरु स्थापना भई रोजगारीको अवसरहरु सृजना हुनेछन् ।
- कम्पोष्ट प्रयोग गरी प्राङ्गारिक तरकारी खेती गर्ने कृषि समुह र कृषि सहकारीहरुको वृद्धि हुनेछ ।
- अर्थोडक्स र सि.टि.सि. चिया उत्पादक उद्योगहरुको उच्च गुणस्तरको प्राङ्गारिक चिया उत्पादन गरी निर्यातमा वृद्धि हुनेछ ।
- स्थानीय वित्तीय संस्थाहरु विश्वस्त भई फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी साना तथा मभौला उद्यम र कृषि सहकारीमा ऋण लगानी गर्नेछन् ।

फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धि छोटो जानकारी



घरायसि फोहोरमैला व्यवस्थापनका फाईदाहरु:

- कुहिने फोहोर छुट्टै भाँडोमा संकलन गरी कम्पोस्ट मल बनाई फलफुल तथा कौसी खेतिमा प्रयोग गर्न सकिने वा बायोग्यास उत्पादन गर्न सकिने ।
- पुनः चक्रिय फोहोर कवाडीलाई बेचेर आमदानी गर्न सकिने ।
- सामुदायिक रुपमा फोहोरको वैज्ञानिक व्यवस्थापन गर्दा रोजगारी तथा आयआर्जन गर्न सकिने ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ को पालना गरि सभ्य नागरिक तथा समाजको निर्माणमा सहयोग हुने ।

घरायसि फोहोरमैला व्यवस्थापन कसरी गर्न सकिन्छ ?

- कुहिने र नकुहिने फोहोर छुट्टा छुट्टै भाँडोमा संकलन गर्ने ।
- कुहिने फोहोरलाई खाल्डो वा विनमा राखि सजिलै कम्पोस्ट मल बनाउने ।
- नकुहिने फोहोरबाट पुनः चक्रीय फोहोर कवाडीलाई दिने ।
- बाँकि फोहोर सुरक्षित तरिकाले फोहोर संकलनलाई पठाउने ।



हरित उद्यमशीलताका लागि सार्वजनिक निजी साभेदारी परियोजना



कम्पोस्ट मलका फाईदाहरु:

- यसमा भएको प्राङ्गारिक तत्व र पौष्टिक तत्वहरुले माटोको उर्वरा शक्ति बढाउँछ ।
- माटोमा भएको शुष्म जिवाणुहरुलाई खाद्य तत्वहरु दिन्छ र यसले माटोमा भएको विभिन्न तत्वहरुले विरुवाले लिन सक्ने रुपमा उपलब्ध गराउन मद्दत गर्दछ ।
- कडा मोटोलाई खुकुलो र उर्वरा बनाईदिन्छ ।

- माटोको भौतिक, रसायनिक र जैविक वातावरणमा सुधार ल्याउँछ । माटोमा पानी र खनिज तत्वहरु आफूसँग राख्न सक्ने क्षमता बढाउन मद्दत गर्दछ ।
- मोटोमा हावाको आवागमन र पानीको निकास राम्रो बनाई दिन्छ ।
- माटोमा भएको तत्वहरुको समानुपातिम रुपमा उपलब्ध गराउन मद्दत गर्दछ ।



- घरेलु फोहोरलाई सदुपयोग गरेर प्राङ्गारिक मल पाउनुको साथै प्रदुषण कम हुनुमा मद्दत गर्दछ ।
- कम्पोस्ट मल बनाएर फोहोरमैलाको प्रभावकारी व्यवस्थापन हुन मद्दत गर्दछ ।
- यो मल बोटविरुवामा बढी मात्रामा परे पनि रसायनिक मलले जस्तो हानी नोक्सानी गर्दैन ।

स्रोत: फोहोरमैला व्यवस्थापन प्राविधिक सहयोग केन्द्र

PPP for 4Gs